

Jaarverslag 2012

Sectie Parasitologie – SKML

Na 9 jaar voorzitter van sectie te zijn geweest, liep in september 2012 de maximale zittingstermijn van Lisette van Lieshout af. Hierdoor is de samenstelling van het sectiebestuur als volgt gewijzigd. Met ingang 1 september 2012 heeft Jaap van Hellemond (voormalig penningmeester van de sectie) het voorzitterschap van de sectie overgenomen. Sectielid Theo Mank (parasitoloog Streeklaboratorium Kennemerland, Haarlem) heeft per 1 september het penningmeesterschap overgenomen. Per 1 oktober heeft Lisette van Lieshout het secretariaat van Joost Hopman overgenomen. Het sectie bestuur kent daarom nu volgende samenstelling; Jaap van Hellemond (vz), Theo Mank (pm), Lisette van Lieshout (secr), Joost Hopman (referentlid), Bert Mulder (referentlid en NvMM vertegenwoordiger), Sjef van de Leur (Lid namens de NVKC), Theo Schuurs (lid namens de NVMM/WMDI) en Titia Kortbeek en Truus Derks als aanvullende referentleden.

In de zomer van 2012 heeft ook een wisseling in monsterbereidings- en rondzending-coördinerende laboratorium plaats gevonden. Nadat de afdeling Medische Microbiologie van het UMC St. Radboud deze taak vele jaren heeft verricht en wordt deze taak nu vervuld door de afdeling Medische Microbiologie & Infectziekten van het ErasmusMC en Havenziekenhuis. Goede overdracht van archief, materialen en 'know how' heeft er voor gezorgd dat ook de rondzendingen in de 2^e helft van 2012 goed zijn verlopen.

De pilot rondzending Moleculaire Parasitologie die in 2011 is gestart, is in 2012 gecontinueerd. Deze moleculaire resultaten telden nog niet mee voor de eindscores. In 2012 is wel voldoende ervaring opgedaan waardoor in 2013 een aparte rondzending zal worden gestart waarin kwalitatief goede en stabiele materialen rondgestuurd worden. De achterliggende gedachte is dat een toenemend aantal laboratoria in Nederland voor de detectie van darmparasieten over gaat op moleculaire bepalingen en dat de sectie het van groot belang acht dat ook hier de kwaliteit van de diagnostiek gewaarborgd kan worden.

Resultaten van de rondzendingen in 2012

In 2012 namen 89 instellingen deel aan de SKML rondzending Parasitologische Laboratoriumdiagnostiek.

Details per monster (microscopie)

Ronden	Monsternr	Parasieten	Aantal max scores /aantal inzenders	P. falciparum parasitaemie correct
2012-1	A	P. falciparum (<0,1%)	78/79 (99%)	56/64 (88%)
	B	P. malariae	73/78 (94%)	-
	C	E. coli	56/62 (90%)	-
	D	A. lumbricoides	58/62 (94%)	-
2012-2	A	P. ovale	76/78 (97%)	-
	B	negatief	76/77 (99%)	-
	C	D. latum	56/60 (93%)	-
	D	S. mansoni	57/60 (95%)	-
2012-3	A	P. falciparum (0,2-1%)	73/81 (90%)	49/63 (78%)
	B	P. vivax	68/81 (84%)	-
	C	E. dispar/histolytica	47/71 (66%)	-
	D	E. granulosus	61/63 (97%)	-
2012-4	A	P. falciparum (0,1 – 0,7%)	79/79 (100%)	63/70 (90%)
	B	P. falciparum gametocyten	68/78 (87%)	-
	C	C. mesnili	57/60 (95%)	-
	D	S. stercoralis	56/60 (93%)	-

In deze tabel is per monster het aantal deelnemers vermeld dat de maximale score behaalde. In de percentage berekeningen zijn alleen de deelnemers betrokken die voor het betreffende monster een resultaat hebben ingezonden. In 2012 zijn opvallend goede resultaten behaald door de deelnemers. Op 3 monsters na werden alle materialen door 90% van de deelnemers of meer, juist beoordeeld.

Details per monster (moleculaire diagnostiek)

Rondenr	Monsternr	Parasieten	Aantal max scores /aantal inzenders
2012-1	E	Giardia lamblia	26/?
	F	Giardia lamblia	13/?
2012-2		Entamoeba histolytica	8/?
	E	Negatief	22/?
	F	D. fragilis	24/?
2012-3	E	Cryptosporidium spp.	30/34 (88%)
	F	Giardia lamblia	29/33 (88%)
2012-4	E	Cryptosporidium spp.	32/32 (100%)
	F	Entamoeba histolytica	33/34 (97%)

In 2012 werden materialen voor moleculaire diagnostiek als proef rondgestuurd en de resultaten werden niet met punten beoordeeld. Mede doordat het Qbase systeem niet optimaal was ingericht voor deze semi-kwantitatieve methode, was het niet goed mogelijk foutieve antwoorden te registreren tijdens de eerste 2 rondzendingen. Uit de resultaten van de laatste twee rondzendingen blijkt dat een hoog percentage van de deelnemers correcte antwoorden rapporteerden. Gedurende het jaar heeft de sectie ervaring opgedaan met het rondzenden van fecesmateriaal voor moleculaire diagnostiek. Hierbij is een methode ontwikkeld waarmee homogeen en stabiel materiaal rondgestuurd kan worden. In 2013 zal daarom een aparte rondzending voor moleculaire diagnostiek gestart worden, waarbij Qbase aangepast zal worden opdat resultaten en gebruikte technieken juist geregistreerd kunnen worden.

Verdiepingsvragen

In 2012 rapporteerden 30 tot 40 laboratoria antwoorden op de verdiepingsvragen. De verdiepingsvragen zijn vooral bedoeld om binnen de teams te bespreken. Alle aspecten rond de diagnostiek komen aan de orde, zowel de labtechnische als de theoretische en klinische. De combinatie van open vragen en meerkeuze vragen geeft mogelijkheden om redeneringen achter de keuzes te verduidelijken. Daarnaast zijn de verdiepingsvragen gebruikt om inzicht te krijgen in belangstelling van deelnemers voor monsters voor malaria sneldiagnostiek en hun methoden voor moleculaire diagnostiek.

Deelnemersmiddag

In samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Parasitologie werd ook in maart 2012 een deelnemersmiddag georganiseerd, waarbij ruim 100 deelnemers aanwezig waren.

Aanbeveling

Onze aanbeveling is om de analist van dienst het materiaal te laten bestuderen en, na een controle van de eindverantwoordelijke of inhoudelijk specialist, de uitslag op te sturen zoals dat ook met een **normaal** patiëntenmonster zou gebeuren. Dat geeft een meer realistisch

beeld van de kwaliteit, dan dat iedereen het materiaal bekijkt en er vervolgens een consensus antwoord wordt afgegeven. Na versturen van de uitslag kunnen alle belangstellende analisten het materiaal bekijken en daarover discussiëren. De geplaatste foto's op de website kunnen dienen ter ondersteuning van deze bespreking.